

Europaudvalget

Folketingets repræsentant ved EU

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 21. februar 2008

Europa-Parlamentets behandling af

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om fælles rammer for markedsføring af produkter - KOM (2007) 0053

Ordfører: Christel Schaldemose (PES, DK)

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om akkrediterings- og markedstilsyns krav i forbindelse med markedsføring af produkter - KOM (2007) 0037

Ordfører: André Brie (GUE/NLG, DE)

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om procedurer for anvendelsen af visse nationale tekniske forskrifter, der markedsføres lovligt i en anden medlemsstat - KOM (2007) 0036

Ordfører: Alexander Stubb (EPP-ED, FI)

Resumé

Noten giver status og en kortfattet gennemgang af ovennævnte forslag, der benævnes som de vigtigste forslag vedr. det indre marked siden starten i 1992.

Behandlingen i Europa-Parlamentet, som foregik på baggrund af en netop indgået 1.-behandlingsaftale, refereres kort.

Noten afsluttes (som noget nyt) med noteskriverens personlige observationer om brugen af 1-behandlingsaftaler i Europa-Parlamentet.

1. Status

Ovennævnte forslag var til 1. behandling i Europa-Parlamentet tirsdag den 19. februar 2008. Det skete på baggrund af en 1.-behandlingsaftale mellem EU-institutionerne, der blev indgået umiddelbart før 1. behandlingen. Forslagene forventes vedtaget i Europa-Parlamentet torsdag den 21. februar 2008. Europaudvalget gav forhandlingsoplæg til de to førstnævnte forslag den 18. januar 2008.

Der blev givet forhandlingsoplæg til det sidstnævnte forslag (KOM(2007)36) i maj 2007.

Sagerne er på dagsordenen til politisk enighed i rådsmødet 25.- 26. februar 2008.

2. Forslagene

Europa-Parlamentet vedtager på torsdag den 21. april 2008 den mest omfattende lovgivningspakke om varers frie bevægelighed siden Jacques Delors' Indre Marked bestemmelser i 1992.

Princippet om varers frie bevægelighed er baseret på Cassis de Dijon-dommen fra 1979, der fastslog, at hvis et produkt er tilladt i et medlemsland, skal det også tillades i et andet medlemsland. På trods af denne dom (og efterfølgende domme med samme resultat) samt den senere lovgivning om det indre marked, har systemet ikke fungeret tilfredsstillende i praksis.

Ifølge Kommissionens oplysninger fra 1. behandlingen er der i alt 23 mio. små og mellemstore virksomheder (SMV) i EU, hvilket udgør 99% af alle virksomhederne i EU. Kun 8% af SMV'erne eksporterer ud over deres eget lands grænser, hvilket vil sige, at 90% i dag kun producerer til hjemmemarkedet.

Derfor har Kommissionen foreslået ovennævnte "Vare-pakke", der har til formål at forbedre det indre markeds funktion på vareområdet samt forenkle og modernisere regler og principper i overensstemmelse med EU's strategi for bedre regulering.

Forslagene fastlægger fælles principper og referencebestemmelser, der skal anvendes i fremtidige sektorspecifikke retsakter på EU-niveau. Afgørelsen udgør derfor en generel horisontal ramme for fremtidig EU-lovgivning om harmonisering af betingelserne for markedsføring af produkter, og tjener som referencetekst for den gældende lovgivning herom.

Forslagene fastsætter endvidere bestemmelser om organisering af akkreditering på nationalt og EU-niveau. Bestemmelserne skal bl.a. styrke troværdigheden af overensstemmelses-erklæringerne, der vurderer, om et produkt overholder de generelle krav, idet akkrediteringen styrker sikkerheden for, at de godkendende myndigheder har fornøden teknisk ekspertise.

Desuden fastsætter forslagene, at medlemsstaterne skal organisere og udøve en effektiv markedskontrol, der sikrer, at produkter, der markedsføres, overholder den relevante EU-lovgivning.

Forslagene har følgende hovedformål:

Gøre det lettere for producenter og importører at markedsføre produkter i (andre) EU-lande bl.a. ved at fastlægge regler for bevisbyrden hos medlemslandene om et produkts manglende overensstemmelse med gældende regler samt give tidsfrister (20 dage) for myndighedernes sagsbehandling.

Forøge forbrugernes tillid til produkterne, bl.a. ved at styrke/ensrette reglerne for godkendelse af produkter, styrke de godkendende myndigheder og udvekslingen af informationer mellem disse.

Styrke kravene til erhvervsdrivende i hele produktionskæden, herunder også til importører, der efter de nugældende regler ikke kan stilles til ansvar for farlige produkter. Det kan de efter de nye regler.

Specielt om CE-mærket:

At varer forsynes med CE-mærket betyder, at de lever op til de gældende forskrifter for området og som sådan må sælges i EU. Det er således et tegn på, at varer opfylder de gældende sikkerhedskrav, men ikke altid (nogle produkter omfattes ikke) og ikke kun (visse produkter skal opfylde andre krav end rene sikkerhedskrav). CE-mærket er ikke rettet til forbrugerne og er ikke noget kvalitetsmærke.

Forbrugerrådet og de europæiske forbrugerorganisationer mener, at CE-mærket er mere misvisende end vejledende og har derfor anbefalet at mærket fjernes fra produktet.

EU-institutionerne er enige med forbrugerorganisationerne om, at mærket i dag ikke opfylder de formål, der forventes af det, men har forskellige løsningsmodeller.

Europa-Parlamentet ønsker CE-mærket styrket og gjort til et egentligt forbrugermærke, mens Kommissionen ønsker mere tid til at undersøge borgernes holdning og forventninger til mærker (herunder CE-mærket) i det hele taget.

Det blev Kommissionen, der trak det længste strå, idet det nu som led i 1.-behandlingsaftalen er besluttet, at Kommissionen skal undersøge behovet for mærker, herunder om CE-mærket skal forbedres og/eller suppleres af andre mærker, der er rettet mod forbrugerne. De økonomiske konsekvenser heraf skal også belyses. Dette skal ske inden valget til Europa-Parlamentet næste år.

3. 1.-behandlingen i Europa-Parlamentet

Debatten i Europa-Parlamentet var præget af en næsten enstemmig tilfredshed med, at det var lykkedes at få lavet en 1.-behandlingsaftale.

Christel Schaldemose og de andre ordførere fik stor ros for et effektivt (og venligt) samarbejde med skyggeordførere, Kommissionen og de tre formandskaber, der har deltaget i forhandlingerne.

Kommissionen fandt, at forslagene, som de foreligger efter 1.-behandlingsaftalen, er bedre end de oprindelige forslag fra Kommissionen, ikke mindst – ifølge Kommissionen – takket være ordførernes indsats.

Rådet (den slovenske økonomiminister Vizjak) sagde, at forslagene vil blive et af de vigtigste instrumenter i de kommende års arbejde med at styrke det indre marked. Han udtrykte stor anerkendelse af ordførernes ”yderst konstruktive og samarbejdsvillige indsats”.

Kommissær Günter Verheugen kaldte det en historisk begivenhed, at så stort et projekt fik så stor opbakning i Europa-Parlamentet, et resultat der var opnået på meget kort tid = 364 dage mellem fremsættelse og vedtagelse.

Verheugen hæftede sig i øvrigt ved, at den varepakke, der nu vedtages, vil få medlemslandene til at styrke overvågningen af produkter på markedet. Landene skal skaffe tilstrækkelige ressourcer hertil, ligesom de skal føre straffesager ved overtrædelser. Han henviste her til ordene ”shall” overvåge og ”must act” (= indlede straffesager) i den engelske tekst. Ligeledes skal der gennemføres en informationskampagne overfor forbrugerne. Kommissionen vil tage del heri. Han understregede dog, at det ikke er muligt at skaffe 100% sikre produkter (det er umuligt at teste hvert enkelt produkt på markedet). Det er derfor vigtigt med et system, der sikrer, at producent og importør kan gøres ansvarlige for fejl.

Noteskriverens personlige observationer

Der er ingen tvivl om, at 1. behandlingsaftaler tjener et vigtigt formål i beslutningerne i EU, og at det næppe ville kunne fungere uden denne mulighed.

På den anden side kan der rejses spørgsmål om åbenhed og tilgængelighed i processen, når over 60 pct. af Europa-Parlamentets vedtagelser reelt sker via 1. behandlingsaftaler. Medregnes tidlige 2.-behandlingsaftaler når vi op på næsten 80 pct. af parlamentets lovgivning, der besluttet uden for de åbne fora (udvalg og plenum). Se EU-note E 21 af 12.2.2008 om dette emne.

Det hævdes ofte, at den store andel, som 1.- behandlingsaftaler udgør af Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige vedtagelser, skyldes, at mange mindre vigtige forslag behandles på denne måde. Det er også korrekt, men vi har her et eksempel på vigtige forslag ("de vigtigste forslag om det indre marked siden 1992"), der reelt er besluttet bag lukkede døre uden den store mulighed for udenforstående for at følge forhandlingerne.

Denne 1.-behandling i Europa-Parlamentet var en speciel debat, som den må være, når der er opnået enighed om resultatet. Der var således ingen politiske forskelle mellem de store grupper, alle var (stort set) enige, og det var derfor typisk, at alle talere brugte meget tid på at takke for samarbejdet. Nogle ordførere brugte op til halvdelen af deres taletid til at takke alle for alt – hinanden, deres assistenter, Kommissionen, Rådet, navngivne embedsmænd, sekretariater osv.

En lidt mere kritisk røst sammenlignede debatten med uddelingen af Oscar-filmpriiserne, hvor der også takkes til højre og venstre.

Dette er naturligvis uretfærdigt, da det er naturligt at takke for et godt samarbejde (og et godt resultat), men set i sammenhæng med debatten i øvrigt, der ganske vist indeholdt oplysninger om forslagene og deres virkninger (men ofte på en lidt indforstået måde), kan der stilles spørgsmål om, hvilket udbytte borgere vil have af at følge Europa-Parlamentets behandling af disse vigtige forslag.

Det, der måske manglede mest, var en tilkendegivelse af de politiske gruppers holdninger, men det er kun muligt i mindre omfang, når ordførerne er bundet af den indgåede aftale. Det blev kort nævnt, at der havde været vanskelige forhandlinger i Rådets arbejdsgrupper og i COREPER, men hvad det drejede sig om, og hvilke lande/institutioner, der var uenige, stod hen i det uvisse.

Det kan med rette hævdes, at dette forhold ikke er specielt for Europa-Parlamentet, og det er da også korrekt, at det også forekommer i nationale parlamenter, hvor forlig og aftaler ligger til grund for div. lovforslag.

Men dog ikke i helt samme omfang. Andelen af forslag, der 1.-behandles i de nationale parlamenter (i.e. Folketinget) på baggrund af allerede indgåede forlig, er næppe stort. (Dette er et skøn, da der ikke foreligger opgørelser herom).

Når der ses bort fra de lovforslag, der gennemfører de store forlig, er det typiske i Folketinget, at der er en 1.-behandling, hvor partierne redegør for deres holdning til pgl. forslag, og hvor de er uenige (hvis det er tilfældet) med andre partier. Dette giver borgerne, der måtte følge debatterne i Folketinget (og i Danmark er det faktisk mange, der gør det) en mulighed for at se, hvad partierne rent faktisk står for i det daglige politiske arbejde.

Den mulighed er det vanskeligere at få øje på i Europa-Parlamentet – i hvert fald under debatten om disse forslag.

Med venlig hilsen

Peter Juul Larsen,
(lok. 11169)